

HELDEN uit de kast

Portretten van tien topsporters

Tekst: Huub ter Haar Beeld: Maurits Giesen

Homoseksuele rolmodellen in de topsport dragen bij aan de sociale acceptatie van homo's in de breedtesport. Dit streven kreeg vorm in mijn boek 'Gelijkspel' (2008).

Bij aanvang van dit project lukte het me niet om topsporters te vinden; zelfs oud-topsporters waren terughoudend en soms zelfs bang om zichtbaar te worden. Uiteindelijk heb ik tien - voornamelijk reed gestopte - topsporters kunnen portretteren. Daarmee werden hun verhalen zichtbaar en kwam dit taboe voor het eerst op de agenda te staan.

Het zichtbaar maken van rolmodellen maakt een ontwikkeling door, want vanaf 2009 heb ik in een serie voor het sportmagazine Helden uitsluitend actieve topsporters kunnen portretteren.

Er blijft nog wel wat te wensen over, want in deze rij Helden ontbreken nog de mannelijke teamsporters. Waar zijn de volleyballers, voetballers en basketballers? Blijkbaar is hun sportomgeving nog onvoldoende veilig om te kiezen voor openheid en vrijheid.

Huib ter Haar, communicatiestrateg, coach en auteur

oktober 2011

TWEE RUITERS OP EEN KUSSEN

Dressuurruiters Edward Gal (39) en Hans Peter Minderhoud (35) droomden beiden van een toekomst met een vrouw. Gevoelens voor mannen kenden ze niet, totdat ze elkaar tegenkwamen. En als twee mannenzielen zich tot elkaar aangetrokken voelen, kunnen ook topruiters hun verlangens niet beteugelen.

EDWARD: ‘Toen ik Hans Peter voor het eerst op een hengstenshow ontmoette, vond ik hem wel leuk, maar ik had nog geen vlinders in mijn buik. Mijn aandacht ging nooit uit naar jongens, want ik was alleen met paarden bezig en woonde samen met mijn vriendin Nicole Werner.’

HANS PETER: ‘Bij mij kwam die eerste ontmoeting pats-boem! binnen. Het was direct duidelijk. Ook al was ik voor het eerst verliefd op een man, ik gaf er meteen aan toe. Ik kon en wilde het niet tegenhouden en wist vrij snel dat ik met hem verder wilde.’

EDWARD: ‘Ik vond Hans Peter wel aantrekkelijk, maar het leek me lastig om intiem te zijn met een man. Alleen al het idee om met een man samen te wonen en met die harige benen in één bed te liggen! Ik was ook bang om de droom van Nicole en mij los te laten: Samen de stal beheren - zij de manager, ik de ruiter - en later kinderen krijgen. Ik verkeerde in een ware tweestrijd. De paarden merkten ook dat ik niet lekker in mijn vel zat. Ik raakte geïrriteerd en vloekte als iets niet lukte; de trainingen verliepen moeizaam.’

HANS PETER: ‘Die jaren waren inderdaad heftig. Edward had schuldgevoelens naar Nicole en was bang dat er uiteindelijk geen paard meer op stal zou staan en dat zijn levenswerk instortte. Ik riep dan: “Bekijk het maar, ik wil dit niet!” Bonje. We spraken elkaar twee dagen niet en dan begon het weer van voren af aan. Ik heb Ed echt uit de kast moeten sleuren!’

EDWARD: ‘Na een relatie van dertien jaar ging ik uiteindelijk weg bij Nicole. Aan onze band als broer en zus kwam toen een eind. Hans Peter bleef volharden, maar ik hield hem nog steeds op afstand. Een jaar later was ik een beetje gewend aan het idee dat ik verliefd was op een man en zijn we gaan samenwonen.’

HANS PETER: ‘Ik had niet het gevoel dat mijn bedrijf instortte als ik met een jongen zou verdergaan. Voor mij was het een feit waarmee ik goed uit de voeten kon. Omdat Edward nog worstelde, ging ik er in het begin wel voorzichtig mee om.’

EDWARD: ‘Ik keek inderdaad eerst de kat uit de boom en zweeg over onze relatie, omdat ik bang was dat sponsors en investeerders zouden afhaken. Stel je voor dat een van hen zou zeggen: “Ja, dahag. Ik laat mijn paard niet door een homo berijden!” Maar dat gebeurde niet, het zat alleen maar in mijn hoofd. Nu zie ik het niet meer als een risico voor mijn sportieve loopbaan. In de paardenwereld heb je zo veel homostellen, het doet er niet meer toe.

‘Mooi aangeklede vrouwen krijgen nog steeds mijn aandacht, maar ik wil niet meer met een vrouw naar bed. Ik kijk ook helemaal niet naar andere mannen; Hans Peter is de eerste en enige voor mij. Al met al ben ik heel tevreden. Voordat ik Hans Peter leerde kennen had ik, als die had bestaan, wel een pil willen slikken tegen mijn homoseksualiteit. Maar nu heb ik dat gevoel niet meer.’

HANS PETER: ‘Ik weet dat Ed een sterke kinderwens heeft. Dat hij homo is, vindt hij niet meer zo’n punt, maar dat we kinderloos blijven, blijft moeilijk voor hem. Ik geloof dat hij er inmiddels wel meer vrede mee heeft. We hebben nu zo’n ontzettend druk leven, ik kies echt voor de sport, daar passen kinderen voor mij nog niet in. En Edward wil eerst goud winnen op de Spelen in Londen.’

EDWARD: ‘Ik heb ook nooit gekozen voor een leven als homo, het is ons overkomen. Er is maar één homo waar ik echt trots op ben en dat is Hans Peter. In grote lijnen denken hij en ik hetzelfde. Je kunt zeggen dat twee zielen elkaar hebben gevonden.’

HANS PETER: ‘Ja, ik ben supergelukkig met Ed.’

**EDWARD GAL
EN HANS PETER
MINDERHOUD**

De topruiters vormen een succesvol paar. Hans Peter behaalde in 2008 Olympisch zilver.

Ook Edward won diverse grote prijzen en strijdt in 2012 – hopelijk tegen zijn vriend – voor goud op de Olympische Spelen in Londen. De ruiters hadden aanvankelijk beiden een vriendin

en een dressuurstal. Uiteindelijk besloten ze dat ze toch met elkaar verder wilden. Hun paarden staan inmiddels op één stal. Huub ter Haar schreef ‘Gelijkspel. Portretten van homo topsporters’

(ISBN-13: 978-9078709046, € 17,95). Een uitgave van de John Blankenstein Foundation en COC Nederland, met ondersteuning van het VSBfonds en het ministerie van VWS.

Mike Verschuur

MET DANK AAN
REIJMANS

COUREUR MIKE VERSCHUUR

100 PROCENT
PERFECTIE

Als kleuter bracht Mike Verschuur (22) met zijn ouders vele uren door op het racecircuit. Zijn vader richtte dertig jaar geleden Equipe Verschuur op, het familieraceteam dat vaak in een adem wordt genoemd met die andere racefamilie: Team Bleekemolen.

De geur van benzine zit al vroeg in Mikes genen. Op 12-jarige leeftijd volgt hij zijn eerste racecursus. In de jaren daarna kruipt hij achter het stuur van afgeschreven auto's die hij op het terrein van zijn vader aan een definitief einde helpt, in directe confrontaties met zijn zus Sheila. Het racetalent van het jaar 2004 schrijft in 2006 het Nederlandse en Duitse kampioenschap Clio Cup op zijn naam. In 2008 komt hij uit voor de Porsche Carrera Cup. Dit seizoen doet de snelle zoon van teambaas Frans Verschuur volop mee om het kampioenschap in de Europese Megane Trophy. Mike combineert zijn racebestaan met een opleiding aan de Hogere Hotelschool en met een baan in een hotel.

‘Net voor de start van de eerste race van dit seizoen had mijn auto een elektronisch probleem en sloeg wel vier keer af. De zenuwen gieren dan door mijn lijf, maar ik houd het hoofd koel en drink nog een Red Bull. Mijn moeder gaat vaak mee naar de races. Zij is soms nog zenuwachtiger dan ik. Tijdens de race wordt het een dikke 60 graden Celsius in de auto. Daarom drink ik van tevoren veel en moet ik tijdens de race soms plassen. Sommige rijders doen dat gewoon in hun stoel. Mij is dat gelukkig nog nooit overkomen. ‘Op het moment dat het startschot knalt en de race begint, krijg ik een tunnelvisie met maar één doel: zo snel mogelijk door de zwart-wit geblokte finishvlag. Ik probeer het idee dat er van alles kan misgaan, zoals stroomstoringen of benzinegebrek, van me af te zetten. Als ik stress heb over school of over mijn relatie, rijd ik minder snel. Als alles op zijn plaats valt en ik niets aan mijn hoofd heb, presteer ik het best. ‘Ik sport vier keer per week om mijn conditie op peil te houden en om mee te kunnen komen in de top. Ik fitness en doe duur- en krachttrainingen. Het is belangrijk dat ik daarbij zo licht mogelijk blijf en niet te veel spiermassa ontwikkel, mijn 71 kilo is gunstig voor snelle rondetijden. ‘Ook al probeer ik er alles aan te doen om de top te halen, uiteindelijk ben ik afhankelijk van de techniek, het team, het weer en de communicatie. In mijn

raceteam worden bijvoorbeeld drie, vier verschillende talen gesproken. Je kunt je voorstellen dat er soms dingen misgaan. Ik ben een perfectionist, de organisatie moet top zijn. Alleen als alles klopt, kun je winnen. Ik ben ontzettend ambitieus, maar richt mijn hoop niet op de Formule 1. In de tourwagens kan ik mijn ambitie kwijt, bovendien is daar veel geld te verdienen. ‘Mijn vriend, Dave Valkenburg, gaat soms mee naar de races. Hij vindt het een gave sport en is misschien nog wel fanatieker dan ik. Hij was als topsporter actief in de paardensport en herkent daardoor gelukkig mijn prestatiedrang. Hij geniet als ik hem vertel over de kick om met 280 kilometer per uur frontaal in de remmen te klimmen om 100 meter verderop een scherpe bocht te kunnen nemen. Het is verslavend om constant op een piek te presteren en het uiterste uit mezelf te halen. ‘Mijn vader accepteert mij volledig. Hij weet als geen ander dat alles 100 procent moet kloppen om goed te kunnen presteren. Er zijn trouwens meer coureurs in Nederland die homo zijn, maar die durven er niet voor uit te komen. Ze zijn bang dat ze hun sponsors kwijtraken of dat mensen anders naar ze gaan kijken. Gek, want de racewereld maakt er volgens mij geen probleem van. Zal ik iets vertellen? Sinds ik uit de kast ben, ben ik veel beter gaan rijden! ‘Autocoueurs zijn niet bang uitgevallen. Vier jaar geleden kwam tijdens een race mijn hele voorruit onder de modder te zitten, met als gevolg dat ik niets meer zag. In plaats van dat ik op de rem trapte, trapte ik vol op het gas, want ik wilde niet op achterstand komen. Ik klapte met 180 kilometer per uur frontaal op een betonnen muur. Vervolgens reden er maar liefst vier auto's met hoge snelheid op mij in: ruggenwervels verschoven, mijn ballen waren blauw en de afdruk van de veiligheidsriemen zat twee weken lang diep in mijn schouder gegrift. Toch stap ik elke keer zonder angst in de auto.’

H

Meer coureurs zijn homo, maar die durven er niet voor uit te komen

Jeroen Sanders

SCHEIDSRECHTER JEROEN SANDERS

MIJN COMING OUT
GEEFT ME ENERGIE

Scheidsrechter Jeroen Sanders is pas 24, maar heeft als junior al ruim 50 wedstrijden in het betaalde voetbal geleid. En voor zichzelf legt hij de lat nog een stukje hoger.

‘Ik hou van voetbal. Op mijn zesde stond ik al in het doel en vanaf mijn veertiende fluit ik wedstrijden. Sindsdien wil ik scheidsrechter worden en de top in het vak halen. Na het gymnasium koos ik bewust voor een sportopleiding. Ik leg de lat vrij hoog. Ooit hoop ik de finale van de Champions League of het WK te leiden. Om de top te kunnen halen is veel nodig. Ik zit in een groep talentvolle scheidsrechters van de KNVB en heb een persoonlijke coach met wie ik mijn prestaties evalueer. Om mijn conditie op peil te houden, train ik veel en ik leid soms vier wedstrijden in tien dagen in het Nederlandse en Belgische betaalde voetbal.

In een wedstrijd heb ik te maken met heel veel factoren die in en buiten de wedstrijd en in mezelf een rol spelen. Hoe is het gedrag van de afzonderlijke spelers? Hoe is de stemming op de tribune? En hoe ga ik om met een verkeerde beslissing die ik ook wel eens neem? Al die krachten spelen op elkaar in. Het geeft mij een kick om daar mee om te gaan en de wedstrijd tot een goed einde te brengen.

Het scheidsrechtersvak biedt mij grote afwisseling. Ik verleg graag grenzen en ben een leider. Juist als scheidsrechter kan ik mijn onafhankelijkheid en talenten nog verder ontwikkelen. Ik ben assertief en kan snel situaties analyseren en toetsen aan de spelregels. Verbaal ben ik sterk en lastige situaties los ik graag met humor op. Ik denk dat ik goed overkom op het veld. Goed waarnemen, rustig blijven en controle houden; dat zijn kwaliteiten die van pas komen in mijn werk.

Mijn homogevoelens hebben geen invloed op mijn ambitie om topscheidsrechter te worden en een wedstrijd goed te kunnen leiden. Ik wil er volledig open over zijn. Lange tijd was ik helemaal niet bezig met vriendinnen en verkering; uitgaan deed ik niet. Ik was vooral op en rond de sportvelden te vinden. Ik wist helemaal niet dat ik homoseksuele gevoelens had. Een vriend moest me er zelfs op wijzen dat ik verliefd was op een goede vriend. Aanvankelijk geloofde ik daar niks van. Pas toen ik erover na ging denken, realiseerde ik me dat ik inderdaad onbewust verliefd was. Op dat moment ontdekte ik dat ik op mannen val. Het heeft nog wel even geduurd voordat ik het helemaal accepteerde.

Deze zomer bezocht ik voor het eerst de Gay Pride in Amsterdam, ook omdat er een boot met topsporters meedeed. De optocht droeg een duidelijke maatschappelijke boodschap uit. Sommige media doen daar dan toch weer op een clichématige manier verslag van en tonen vooral de extravagante boten. Dat vind ik jammer.

Ik hoop een voorbeeld te zijn voor andere sporters met homoseksuele gevoelens. Mijn boodschap is: wees wie je bent. Wellicht neemt dan in de sportwereld het taboe op openlijk homo-zijn af. In mijn scheidsrechtersgroep heb ik verteld dat ik ging meewerken aan deze rubriek. De reacties waren alleen maar positief; mijn collega's vinden het stoer dat ik uit de kast kom. Ook de KNVB staat helemaal achter mijn stap en dat geeft mij ontzettend veel energie.

Weet je wat nodig is? De KNVB en de clubs moeten actief werk maken van de acceptatie van homo's in de voetballerij. Daarmee verbetert het sportklimaat voor iedereen. Dit is het moment om stappen te zetten. Als bonden en clubs het als vanzelfsprekend accepteren dat er homo's op hoog niveau sporten, volgen de supporters vanzelf.

Ik hoop een voorbeeld te zijn voor andere sporters met homoseksuele gevoelens

Ik geloof niet dat mijn coming out gevolgen heeft voor een internationale carrière als scheidsrechter. De UEFA en FIFA beoordelen mij op mijn kwaliteiten en niet op mijn seksuele voorkeur. Net zo min als huidskleur, afkomst of religieuze achtergrond een rol spelen. Als niemand zijn nek uitsteekt, weet je zeker dat er niets verandert. Mocht ik daardoor buiten de boot vallen; so be it. Ik blijf wie ik ben.

Voor eventuele negatieve reacties van supporters ben ik ook niet bang. Sommige supporters moeten nu eenmaal hun emoties kwijt, of ik er nu sta of een collega scheidsrechter. Nu zingen supporters helaas wel eens ‘Sanders, Sanders, je moeder is een hoer!’ Scandeer dan liever: ‘Sanders, Sanders, je bent een homo!’ Dat is tenminste waar!

H

TENNISSTER ELISE TAMAËLA

EEN VROUW
VOELT INTIEMER

Ze nam een pauze van anderhalf jaar, maar dat had niets met haar coming out te maken. Proftennisster Elise Tamaëla (26) heeft er 'nul' problemen mee. En probeert en passant te verklaren waarom er statistisch gezien meer lesbiennes in de tenniswereld rondlopen.

'Ik haatte tennis. Voordat ik stopte, raakte ik verstrikt in het kleine tenniswereldje. Mijn leven bestond alleen nog maar uit tennis, tennis en tennis. Ik wilde ontdekken wat het leven nog meer te bieden heeft. Nu studeer ik, heb leuke vrienden en een lieve vriendin. Sinds afgelopen zomer kriebelt het en speel ik weer met plezier. Juist die andere dingen naast het trainen en spelen, geven mij energie. Ik hoop dat ik daardoor beter presteer dan voor de pauze.

Ik werk nu met een klein team aan mijn spel, conditie en mentale focus. Vanuit de challengers hoop ik hogerop te komen in de ranking. Het topsportbestaan staat nu iets minder centraal dan voor de pauze: plezier is voor mij een voorwaarde om succesvol te zijn. Op de baan toon ik focus en een killerinstinct, maar wel in combinatie met een ontspannen houding.

Mijn coming out speelde geen rol bij mijn besluit om tijdelijk uit de tenniswereld te stappen. Tot mijn 23ste was ik nooit serieus bezig met liefde; ik had wel vriendjes, maar nooit echt serieus. Toen ik voor het eerst verliefd werd op een Spaanse tennisster vond ik het raar, maar het gevoel werd steeds intenser. Ik kan me bij vrouwen meer geven; het voelt intiemer, veiliger. In vriendschap kan ik wel heel goed met mannen overweg. Mijn ouders vertelde ik het pas na een jaar. Dat had niet te maken met het feit dat mijn vader Moluks is. Hij was in onze familie al vertrouwd met een paar homo's. Ik wist dat zij goed zouden reageren, maar ik stelde het toch alsmaar uit. In de tenniswereld gaat het alleen maar om tennis. Het advies van een enkeling was dan ook: 'Houd je lesbische gevoelens maar voor jezelf'. Dat viel me tegen. Gelukkig vond ik steun bij vele anderen, zodat het snel iets vanzelfsprekends werd. Ik heb mijn lesbische gevoelens goed kunnen delen. Ikzelf heb er 'nul' problemen mee, daarom heb ik geen boodschap aan mensen die mijn gevoelens bewust verzwijgen of er juist een issue van maken. Mijn vriendin is vaak te vinden naast de baan en iedereen reageert prima op haar en ons. De jongens met wie ik voorheen

scharrelde, vragen af en toe nog wel eens als grap: 'Je bent toch niet lesbisch geworden door mij?' Ik zeg dan: 'Ja, dat komt echt door jou!'

Lesbische tennissters

Ooit werd beweerd dat een hoog percentage van de tennissters uit de top 400 lesbisch of minimaal biseksueel is. Dat zou dan komen, omdat de meisjes elkaar tegenkomen onder allerlei omstandigheden en troost zoeken bij elkaar als het tegen zit. Wat een onzin! Alsof je lesbisch gemaakt kunt worden en het, als een ziekte, ook weer over kan gaan!

Ik weet dat in het tennis bovengemiddeld veel vrouwen lesbisch zijn. Dat komt dan volgens mij eerder doordat de vrouwen die de top halen een fysiek gestel en mentaliteit hebben die vaker voorkomt bij lesbische vrouwen. In het professionele topsportbestaan moet je bovendien flexibel en open-minded te zijn. Misschien stellen sommige meisjes zich daardoor eerder open voor lesbische gevoelens. Een andere verklaring heb ik niet. Het gaat mij maar om één ding: als ik kan zijn wie ik ben, voel ik me prettiger. Waar dan ook. Dan presteer ik beter. Dit geldt niet alleen voor de sportwereld, maar net zo goed in bijvoorbeeld de zakenwereld.

Plezier is voor mij een voorwaarde
om succesvol te zijn

Onder de mannelijke toptennissers ken ik alleen een Zuid-Amerikaan die homo is, maar dat is zwaar geheim. Verder hoor ik alleen geruchten. Ze zijn er wel, maar procentueel minder dan onder vrouwen. Gek eigenlijk, dat ze nog steeds zo onzichtbaar zijn. Openheid is zo essentieel. Als je zelf geen issue van homoseksualiteit maakt, is het voor anderen ook geen thema. Ik vind het daarom belangrijk dat anderen - zeker mannelijke topsporters - met hun verhaal terecht kunnen bij een vertrouwenspersoon. Het is hoog tijd dat de sportbonden een gezamenlijk meldpunt in het leven roepen.'

H

KORFBALSTER SABRINA BIJVANK

IK KAN NIET LEVEN
MET EEN GEHEIM

Sabrina Bijvank (28) staat voor een groot raadsel. De korfbalwereld is heel open en toch is er geen één mannelijke korfballer uit de kast. Met haar eigen ‘coming out’ had zij geen enkele moeite. En haar omgeving evenmin.

‘Mijn lichaam en persoonlijkheid zijn al vanaf mijn vijfde vergroeid met korfbal. Ik speel bij DOS’46 Engeldot, een hechte vereniging, waarmee ik al vier keer landskampioen en twee keer Europees kampioen ben geworden. Korfbal leerde mij teamgericht te worden en nu ontwikkel ik als aanvoester inzicht in ieders individuele kwaliteiten. Bij succes schitteren in andere teamsporten vaak slechts één of twee sterspelers. Bij ons schittert het hele team. Naast een eigen taak en verantwoordelijkheid in het spel, is het juist de kunst om veel voor elkaar over te hebben. Korfbal stimuleert de verschillen tussen de spelers en speelsters in een team. Dat maakt korfbal uniek.

Tijdens het sporten ben ik puur met korfbal bezig. Ik voel dan geen seksuele spanning bij de meiden om me heen, al zie ik wel eens aantrekkelijke korfbalsters in een ander team. Rond mijn twintigste raakte mijn blik steeds vaker gevangen door de schoonheid van een vrouwenlichaam. Op mijn 21e werd ik ineens verliefd op een vrouw. Het was in een sportcafé in Meppel. Zij was lekker sportief; speelde tennis. Ik had daarvoor wel met veel vriendjes verkering gehad, maar wist meteen dat ik nooit meer iets met een man zou krijgen. Het voelde met haar vanaf het eerste moment heel speciaal. Zó intiem en zacht! We raakten letterlijk verweven. Ik zweefde. En ik speelde ineens stukken beter. Mijn coming out verliep snel en probleemloos. Familie, vrienden en teamgenoten: iedereen reageerde positief. Mijn blijdschap maakte anderen blij.

Onbegrip en afwijzing

Je bent mooi zoals je bent. Wie je ook bent. Wat je seksuele voorkeur ook is. Dat gevoel wordt sterk benadrukt in het gezin waarin ik opgroeide. Mijn ouders zijn vanuit hun christelijke inspiratie gericht op het geluk van ieder persoon. Ik ervaar in mijn werk als docent lichamelijke opvoeding op een middelbare school dat veel

leerlingen niet gelukkig zijn, omdat ze niet tevreden zijn met zichzelf. Ze moeten nog leren dat je meer waardering krijgt van anderen, als je laat zien wie je werkelijk bent. Omgekeerd geldt die regel ook: als je jezelf anders voordoet dan je bent, ontmoet je eerder onbegrip en afwijzing. Om goed te kunnen presteren is het belangrijk dat het goed zit in je hoofd en je lijf. Daarom wil en kan ik niet leven met een geheim. Waarom zou ik? Ik kom graag uit de kast. Iedereen mag het weten.

Het wat spruitjesachtige, strengchristelijke beeld van korfbal klopt van geen kant. Mijn toenmalige vriendin was vaak aanwezig bij grote wedstrijden en iedereen ging dan heel natuurlijk met ons om.

Het wat spruitjesachtige, strengchristelijke beeld van korfbal klopt van geen kant

Korfbal is een open sport. We kennen een relatief groot aantal lesbische speelsters. Lesbisch zijn, is volgens mij gemakkelijker in een korfbalteam dan in bijvoorbeeld een dameshockeyteam. Onze teams zijn kleiner en kennen minder hiërarchie, waardoor alles eerder naar voren komt en zichtbaarder wordt. Elk teamlid kan in zo’n cultuur makkelijker zichzelf zijn. Tenslotte wil ik nog graag een cliché ontkrachten. Korballende mannen zijn zeker geen mietjes. Ze zijn keihard, maar daarnaast in staat om rekening te houden met anderen. Het vreemde is wel dat ik - ondanks de open en sociale cultuur - geen enkele openlijk homo-seksuele korfballer ken. Ze zijn er wel, dat moet. Ik begrijp er niets van! Zeker als ik kijk naar hoe vanzelfsprekend ik omga met mijn lesbische kant. We hebben nog een lange weg te gaan blijkbaar, want als er een sport is waarin mannelijke teamspelers makkelijk uit de kast kunnen komen, is dat zeker korfbal.’

H

ATLEET WESLEY VAN DER GOUW

HET BEGON IN DE EFTELING

Wesley van der Gouw (24) ontdekte in zijn jeugd in De Efteling zijn voorliefde voor show en roem. De getalenteerde hardlooptleet droomt er nu van om zelf te schitteren tijdens de grootste sportshow voor atleten: de Olympische Spelen in Rio de Janeiro in 2016.

‘Ik ren nog maar twee jaar en weet niet waar mijn grens ligt; het laatste jaar loop ik het ene na het andere persoonlijke record. Het gaat hartstikke goed met de vijf- en tienduizend op de baan en de tien kilometer en de halve marathon op de weg. Er zit nog veel meer in. Ik hoop volgend jaar op de Zevenheuvelenloop in Nijmegen de beste Nederlander te zijn en over vijf jaar mijn internationale top te bereiken.

Nederland is goed voor het hardlopen, omdat het zoveel goed betalende evenementen organiseert. Het hoge prijzengeld trekt de wereldtop; niet voor niets worden hier de meeste wereldrecords gelopen. Ik ben echter ontevreden over het topsportklimaat, want ik krijg nauwelijks ondersteuning van de Atletiekunie. Helaas moet ik mijn energie verdelen over mijn betaalde werk en trainingsarbeid. In de zomer ging ik als kind vaak met mijn ouders naar De Efteling. Ik genoot ongelofelijk van de sprookjes, de attracties en de shows.

Mijn coming out bevordert mijn prestaties, want ik kan mezelf zijn

Als puber fietste ik in de vakanties bijna dagelijks in mijn eentje van mijn woonplaats Waalwijk naar het attractiepark. De shows en de magie bleven trekken. Tijdens het wachten bij de attracties leerde ik een vast groepje jongens kennen, waarvan een aantal homo bleek te zijn. De wereld van wonderen en magie trekt blijkbaar veel homo's aan.

Ik keek wel eens naar jongens, maar stopte wat ik daarbij voelde weg. In het begin moest ik zelfs niks van homo's hebben. Maar goed, ik werd verliefd op een van de 'Eftelingjongens'; nota bene

op de jongen die ik eerst vooral erg arrogant vond. We bezochten samen vele shows en toen de zomer in De Efteling voorbij was, ging ik hem heel erg missen. Het was ineens duidelijk; ik was verliefd op een jongen. Mijn ouders waren totaal niet verrast toen ik het thuis vertelde: “Dat wisten we al! Kom ‘ns met iets nieuws.” Het was voor hen dus geen enkel probleem.

VEILIGE OMGEVING

In de atletiekwereld kreeg ik ook alleen maar positieve reacties. Ik heb een hele makkelijke coming out gehad. Dat gun ik elke homoseksueel in de topsport en daarbuiten. Ik wil vooral laten zien dat je als openlijke homo prima topsport kunt bedrijven; topsport is voor mij een veilige omgeving. Mijn coming out bevordert mijn prestaties, want ik kan mezelf zijn. Ik hoef me nergens zorgen over te maken en focus me volledig op de wedstrijden. Mijn vriend staat daardoor tijdelijk op de tweede plaats; hij weet dat mijn topsport-carrière vóór hem gaat. Laat anderen maar roepen: “Daar heb je die homoatleet!” Het maakt mij alleen maar trotser op wie ik ben. Mijn hardloopcarrière begon als grap, maar werd al snel steeds serieuzer. In het begin twijfelden mijn ouders of ik het wel moest doen. Met hardlopen valt immers niet veel geld te verdienen en de top is zo ver weg. Nu, na de eerste successen, zijn ze blij en leven ze steeds meer met me mee. Ze staan helemaal achter mij. Ik droom van deelname aan de Olympische Spelen in Rio de Janeiro in 2016. Dan nodig ik mijn ouders uit om mee te gaan. Als zij op de tribune zitten en me aanmoedigen, krijg ik pas echt vleugels en vlieg ik over de baan. Ik weet zeker dat ik mijn ouders een enorm cadeau geef als ik dan op de vijfduizend meter bij de eerste tien eindig.’

H

KORFBALLER CASPER BOOM

HET RAADSEL IS OPGELOST

In Helden 5 sprak topkorfbalster **Sabrina Bijvank** van een groot raadsel. Waar is toch de mannelijke homoseksuele korfballer...? Hier! Topkorfballer **Casper Boom** (30) lost het raadsel op en kiest voor openheid.

‘Nederlands kampioen. Europees kampioen. Wereldkampioen. Ik heb bijna alles gewonnen wat er te winnen valt. En toch blijf ik fanatiek. Ik wil winnen en vraag het uiterste van mezelf. Weet je wat ik het mooiste vind? Om met een groepje totaal verschillende individuen optimaal te presteren. Vóór alles ben ik atleet, topsporter. Dat is mijn leven.

Korfbal is een belangrijke uitlaatklep. In korfbal kan ik mijn energie kwijt. Het is bovendien een mooi netwerk van vrienden. Ik reis veel, zie de wereld en ontmoet boeiende mensen. Aan al die prijzen ontleen ik een zekere status. Dat is heel bevredigend. Seksualiteit heb ik lange tijd min of meer ‘geparkeerd’ naast mijn topsportbestaan. Ik accepteerde dat ik misschien de rest van mijn leven alleen zou blijven; dan zou ik geen problemen en geen gedoe krijgen. Aanvankelijk voelde dat veilig. Ik koos voor de makkelijkste weg.

Ik vond mijn homoseksualiteit hoogstens een ‘probleem van latere zorg’. Als het gesprek in een groepje over vrouwen en relaties ging,

Ik wil niet versmald worden tot een nichtenrol

moest ik zogenaamd even naar het toilet of haalde ik iets te drinken, zodat ik niet aan de beurt kwam. Ik heb geleerd om glashard over mijn homogevoelens te liegen. Uiteindelijk heb ik besloten om er wel voor uit te komen. Er klopte iets niet. Ik wilde er klaar mee zijn.

Na mijn besluit zag ik allerlei beren op de weg. Ik kreeg last van de negatieve beelden over homomannen en hoorde het woord ‘homo’ te vaak alleen als scheldwoord. Op tv zag ik af en toe van die nicherige typetjes die raar doen, met de handjes omhoog en zo.

Zo ben ik niet en wil ik ook niet zijn. Ik wil absoluut niet zo’n stempel op mijn voorhoofd. Voor de reacties van mijn ouders, mijn broer en zus had ik geen angst. Dat gevoel werd bevestigd toen ik het hen vertelde; in hun ogen werd ik geen ander mens.

SPOOKBEELD

De grootste drempel was en is mijn weerzin om versmald te worden tot een nichtenrol. Daar houd ik me verre van. Daarnaast had ik ook last van het spookbeeld dat ik bekend ben in de korfbalwereld en dat mijn homoseksualiteit een grote schok zou zijn. Dat angstbeeld heeft me heel wat jaren gekost. Ik wilde controle houden. Terugkijkend heb ik het echter vooral mezelf moeilijk gemaakt. Die weg wil ik niet meer voortzetten. Ik ben eraan toe om eindelijk werk te maken van mijn gevoelens. Ik wil open en eerlijk in het leven staan en zie uit naar het moment dat ik een man ontmoet met wie ik gelukkig kan worden. Begrijp me goed, ik heb er geen spijt van dat ik het pas dit jaar naar buiten bracht, want ik heb heel veel leuke jaren meegemaakt, maar achteraf gezien had ik het wel eerder willen vertellen.

Dit voorjaar durfde ik het voor het eerst te delen met mijn teamgenote en vriendin Sabrina Bijvank. Ik ken veel lesbische speelsters in het korfbal; maar hun voorbeeld heeft mijn stap niet vervroegd. Ook mannelijke voorbeelden stimuleerden me niet, omdat ik er geen één kende. Het boek ‘Gelijkspel. Portretten van homo topsporters’ bracht me wel enige herkenning. Topsport en homoseksualiteit kunnen heel goed samengaan. Dat wil ik graag uitdragen. In de sport wil ik vooral atleet zijn. Ik ben niet bang dat de fans van de tegenstanders mij in de clubcompetitie uitschelden. Als ze mij tarten, zet ik mijn boosheid gewoon om in nog meer goals. Dan zwijgen ze vanzelf wel.’

H

HOCKEYSTER MARILYN AGLIOTTI

'WORD JE EIGEN HELD'

Elk vrouwenhockeyteam op topniveau kent één of meerdere lesbische speelsters. En toch gaat de hockeywereld er krampachtig mee om. Volgens **Marilyn Agliotti** (31), winnares van olympisch goud, is het tijd voor verandering.

“Ik groeide op in Zuid-Afrika en speel al hockey vanaf mijn twaalfde. Sinds m’n zestiende voel ik me aangetrokken tot vrouwen. Ik had wel vriendinnen, maar moest mijn lesbische gevoelens verstoppen. Zelfs mijn ouders wisten het niet. In 2001 verhuisde ik naar Nederland en werd ik verliefd op mijn huidige vrouw Veronique. Vanaf 2007 kom ik als rechtsbuiten voor Oranje uit. Mijn hoogtepunt tot nu toe is de gouden medaille in Beijing. En ik wil ook olympisch goud in Londen.

Iedereen mag weten dat ik van een vrouw houd. Ik ben wie ik ben: gelukkig, blij en sterk. Ik vind het geen probleem om mijn verhaal te vertellen, want ik wil alles in mijn leven kunnen delen. Wát ik ben is minder belangrijk dan wie ik ben. Je leven is zo veel meer dan de angst dat anderen over je praten en oordelen. Niemand hoeft zijn of haar oprechte gevoelens te verbergen. Praat erover, laat je zien. Daarmee groeit het begrip. Ik wil heel graag een rolmodel zijn, niet omdat ik homoseksueel ben, maar omdat ik sta voor openheid om te zijn wie je bent! Binnen het Nederlands vrouwenteam kan ik zijn wie ik ben. Homoseksualiteit is daar bespreekbaar. Ondanks dat komen speelsters er niet makkelijk mee naar buiten. Dat vind ik zo zonde. Waarom zou je je onderwerpen aan het nog steeds heersende imago van een happy en succesvol gezin met een labrador en Volvo? De hockeywereld legt hoge verwachtingen op. Gevoelens die daarvan afwijken, horen er zeker niet bij.

’De hockeywereld heeft er vrede mee dat er lesbische speelsters zijn, zolang ze op de achtergrond blijven’

Naar mijn mening heeft de hockeywereld er vrede mee dat er lesbische speelsters zijn, zolang ze op de achtergrond blijven. Door er stilzwijgend mee om te gaan, gaat het aan iedereen voorbij. Misschien komt dit voort uit de angst om een stigma te krijgen. Hier zouden we verandering in kunnen brengen.

De machowereld van het herenhockey kent een nog veel hogere drempel. Ik denk dat het nog heel lang duurt voordat de eerste man daar uit de kast komt. Ik ben benieuwd wie als eerste ‘de ballen’ heeft om openlijk uit te komen voor zijn liefde voor een man. Herenhockey en homogevoelens zijn nu nog een onmogelijke combinatie. Ik ken niet één mannelijke tophockeyer die homo is.

Weet je wat mijn ‘drive’ is bij dit thema? Het besef dat een mensenleven zó verschrikkelijk kort is. Zeventig jaar stelt helemaal niks voor. Realiseer jezelf eens even hoe miniem het moment is waarop je liefde en geluk kunt voelen en ervaren... Vanuit dit inzicht is het toch absurd als iemand zijn of haar diepste gevoelens onderdrukt. Waarom zou je? Voordat je het weet, lig je op je sterfbed en is het te laat. Leef nu en straal ten diepste uit wie je bent. Het maakt niet uit met wie je het leven deelt. Durf te zijn wie je bent. Als iedereen vanuit deze houding leeft, groeit de interesse en het begrip voor elkaar vanzelf.

De hockeywereld wint juist meer met de weg van diversiteit. Hoe gevarieerder het team, des te meer mogelijkheden het heeft om sportief te scoren. Oranje wil altijd goud, maar als we allemaal hetzelfde moeten zijn, worden we daar niet sterker van. Juist als spelers en speelsters vanuit eigen kracht kunnen stralen, ontstaat er meer creativiteit en beweging. Dan spelen we altijd vernieuwend hockey en blijven we aan de top.

Word je eigen held. Wees trots op jezelf en de dingen die je doet. Deel het met elkaar. We kunnen elkaar niet begrijpen als we niet delen. In onze wereld ontstaan grote problemen omdat groepen en mensen elkaar niet begrijpen. Wat is nou mooier dan de ander ontdekken, ervan leren en daardoor beter begrijpen?”

H

SPRINGRUITER URIËL TAKEN

‘IK WEET HOE KWETSBAAR HET LEVEN IS’

Uriël Taken (42) draait al jaren met wilskracht en zelfacceptatie mee in de subtop. Het drama in zijn leven bleef hem echter niet bespaard. Taken: ‘Al rouwend bracht ik tijd met mijn paarden door.’

“Op mijn zeventiende ontdekte ik dat ik op jongens val. Vrij snel waren mijn ouders hiervan op de hoogte; zij accepteerden mij vanaf de eerste dag onvoorwaardelijk. Dat is in een notendop mijn coming-out.

Op mijn dertiende werd ik Nederlands springkampioen bij de pony's in de zwaarste klasse. Enkele jaren later hadden ze bij Defensie mijn talent blijkbaar al gespot, want ik werd uitgenodigd om als dienstplichtig militair deel te nemen aan het WK voor militairen in Frankrijk. En die won ik met mijn toenmalige toppaard Voilá T. De afgelopen jaren eindigde ik als 'amateur' regelmatig bij de eerste vijf tijdens de Grote Prijzen in onder meer Maastricht (tweede), Geesteren (vierde), Moorsele (eerste en tweede) en Roggel (twee keer eerste). Eind 2010 is mijn toppaard Rendez-Vous T verkocht; we konden het bod gewoonweg niet weigeren. Zolang de zaak en mijn lichaam het toelaten blijf ik dromen van de top, wetende dat het heel hard werken is en veel uren vergt.

De laatste jaren heb ik ervaren hoe kwetsbaar het leven is. In 2006 woonde ik samen met mijn toenmalige partner Jeroen. We waren een avondje uit eten met een stel kennissen van de businessclub. Jeroen en de anderen wilden na afloop nog even de stad in, ik besloot vroeg naar huis te gaan. Dit was de laatste keer dat ik hem in de ogen heb gekeken. In die nacht, op de weg terug naar huis, kreeg hij een hartstilstand en

overleed ter plekke in de auto. Hij werd 33 jaar.

De eerste weken na het afscheid was ik verdoofd. Al rouwend bracht ik veel tijd met mijn paarden door, wat me goed heeft gedaan. Gelukkig ben ik nu over die donkere periode heen. Mijn leven gaat verder. En dat is ook goed. Nog niet zo lang geleden zat ik bij een springwedstrijd op de tribune. Ineens loopt een jongeman in mijn richting. We kijken elkaar aan en weten in een flits dat we voor elkaar zijn voorbestemd. Ik was ontzettend verrast! We blijken niet alleen de liefde voor elkaar, maar ook de liefde voor de paardensport te delen.

In de springsport is homoseksualiteit absoluut geen thema, zo ook niet in de dressuur- en militarysport. Echt niemand maakt er een punt van. Ik hoop dat mijn voorbeeld de bekrompenheid in andere sporten doet afnemen. Vooral de voetbalwereld dient homovijandig gedrag – zoals scheldkoren – keihard aan te pakken. Misschien is het wel nodig dat men niet alleen de supporters hierop aanspreekt, maar de hele club: de spelers, de trainer en het bestuur.

Sportprestaties kunnen verbeteren als iedereen in de sport zichzelf kan zijn en de ander accepteert zoals die is. Die acceptatie geldt wat mij betreft ook voor de mensen die 'om de kast' heen staan. Zolang zij nog een probleem ervaren met de seksuele voorkeur van anderen, zitten zij zichzelf, het succes van hun club en de topsporters in de weg.” **H**

‘In die nacht, op de weg terug naar huis, kreeg mijn vriend een hartstilstand’

DOELVROUW DIANNE REEMERS

VOOR HET EERST KON IK NET ZO ‘NORMAAL’ ZIJN ALS IEDER ANDER

Dianne Reemers (21) verdedigt het doel in het eerste van VVV-Venlo en is nu al een rolmodel. Zij inspireert anderen om open te zijn. ‘Twee andere meiden deelden ook hun lesbische gevoelens met het team.’

“Bij VVV-Venlo kies ik vanaf de eerste dag voor openheid. Daardoor roept mijn lesbisch-zijn niet één negatieve reactie op. Als de club mij had gevraagd om het niet naar buiten te brengen, had ik mijn mond gehouden. Wanneer het nodig is, schik ik mij voor een groter belang. Dan had ik het alleen gedeeld in het team. Gelukkig is mijn manager duidelijk: omdat ik altijd al open ben geweest, staat ook VVV-Venlo achter dit interview.

Voetbal is mijn leven. Ik ben een echt teammens. Ik heb lol in het trainen en sporten in een groep, en geniet van samen bikkelen en het tonen van onze kracht. Ik houd van ballen vangen en duiken, en ik krijg kippenvel als ik met een mooie redding een achterstand voor het team kan voorkomen. Samen blij zijn en anderen helpen en aanmoedigen, geeft me veel energie.

Als kind was ik altijd al buiten. Ik hield van klimmen en rennen. Zo ontdekte ik voetbal, gewoon bij mij in de straat in Ospel (bij Weert). Toen RKSVO, de plaatselijke voetbalclub, mij vroeg om een paar wedstrijden mee te spelen had ik zelfs nog geen voetbalschoenen! Ik vond de strijd en de sfeer steeds leuker en spoedig promoveerden we naar de eerste klasse. Sinds een jaar speel ik bij VVV-Venlo, waar ik binnen een paar maanden al de kans kreeg om wedstrijden in het eerste elftal mee te pakken. Mijn droom: spelen in het Nederlands elftal natuurlijk! Toen ik eraan toe was om mijn gevoelens voor vrouwen met mijn ouders te delen, ontstond er een kink in de kabel. Wat bleek? Mijn oudste broer was me nét voor. Hij kwam thuis met het nieuws dat hij op jongens valt. Mijn vader was er een week stil van en het leek mij beter te wachten met mijn verhaal. Na enige tijd konden mijn ouders het gelukkig wel accepteren van mijn broer. Twee jaar later ontdekte mijn moeder een flyer van een groot gayfeest in m’n spijkerbroek. Dat moment greep ik aan om te vertellen dat ik lesbisch ben.

Mijn ouders konden er meteen goed mee leven. Een week later was ik na een training per auto op weg naar huis met de aanvoerster en oudste van mijn team in Ospel. We zongen luid mee met de muziek. Opeens riep ik vanaf de achterbank: Zet die radio eens uit. Ik wil jullie iets vertellen... Ik val op meiden in plaats van jongens. Ze reageerden geweldig en vonden het helemaal niet gek. Er viel een last van mijn schouders. Wat heb ik die nacht goed geslapen. Voor het eerst kon ik net zo ‘normaal’ zijn als ieder ander. Weer een week later deelde ik mijn geheim met het hele team. Opnieuw kreeg ik alleen maar leuke reacties. Twee andere meiden namen me in vertrouwen en deelden vervolgens ook hun lesbische gevoelens met de rest van het team.

In het vrouwenvoetbal is homoseksualiteit binnen de teams goed bespreekbaar. Naar buiten toe merk ik echter nog wel enige terughoudendheid. Men probeert eerst in te schatten of openheid hierover de naam en financiële belangen van de club kan schaden. Het mannenvoetbal bepaalt helaas nog steeds de speelruimte van het vrouwenvoetbal. Dat zie ik ook terug in de beslissing om teams uit de vrouweneredivisie terug te trekken. Het zou een financiële afweging zijn, maar deze bestuurders zien onvoldoende in dat vrouwenvoetbal zich nog ontwikkelt en de snelst groeiende sport in Nederland is. Geef het een kans, toon geduld en je ziet dat het lonend wordt. Barbara Barend is mijn rolmodel. Ik bewonder haar om de energie die zij in voetbal steekt en de manier waarop zij open is over haar huwelijk en de geboorte van hun kind. De interviews met Barbara volg ik met aandacht; zij weet haar liefde voor voetbal en haar lesbische kant vanzelfsprekend te combineren. Dat vind ik mooi. Meer open dan in dit portret kan ik niet zijn. Ik ben wie ik ben. En niemand houdt me tegen. Ik wil aan iedereen laten zien dat openheid veel brengt en hoop dat anderen mijn voorbeeld volgen.”

H

Deze uitgave is mede tot stand gekomen door de Alliantie Gelijkspelen. Hierin werken de John Blankenstein Foundation, NOC*NSF, Gay Union Trough Sports (voorheen St. Homosport Nederland), Movisie, COC Nederland en de Nederlandse Sport Alliantie (NSA) samen aan de verbetering van de sociale acceptatie van homoseksuelen, lesbische vrouwen, biseksuelen en transgenders in de sport.

ALLIANTIE
gelijk spelen